

Ustawa z 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zastąpiła tę z 2 kwietnia 2004 r., z czym wiąże się szereg zmian w identyfikacji zwierząt. • Zgodnie z przepisami prowadzenie centralnej bazy danych, obejmującej m.in. koniowate, zostało powierzone Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. • Dokonywanie opisu koniowatego oraz wydawanie dokumentu identyfikacyjnego koniowatego pozostają w kompetencjach związków hodowców koni, podmiotów uznanych do prowadzenia odpowiednich ksiąg hodowlanych, które będą przekazywały dane o dokumencie identyfikacyjnym do komputerowej bazy danych prowadzonej przez ARiMR.

- Czynności związane z identyfikacją koniowatego są wykonywane przez osoby zatrudnione w związkach hodowców/podmiotach prowadzących księgi stadne, posiadających uprawnienia do identyfikacji, lekarzy weterynarii lub osoby posiadające uprawnienia, które zawarły ze związkiem hodowców koniowatych/podmiotem prowadzącym księgi stadne, pisemną umowę dotyczącą wykonywania tych czynności.

- Koszty związane z identyfikacją oraz wydaniem unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego ponosi właściciel lub posiadacz koniowatego (w zależności od umowy, jaką ze sobą dokonają)

Na co należy zwrócić szczególną uwagę?

Ustawa wprowadza definicje właściciela koniowatego i posiadacza koniowatego.

- Właściciel koniowatego – oznacza osobę fizyczną lub prawną / osoby fizyczne lub prawne posiadającą / posiadające prawo własności do zwierzęcia koniowatego
- Posiadacz koniowatego – „podmiot” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która odpowiada za koniowate, w tym w ograniczonym czasie (z wyłączeniem lekarzy weterynarii).

Istotne jest, że podmiot zajmujący się zwierzęciem koniowatym (posiadacz), który nie jest właścicielem ani jednym z właścicieli tego zwierzęcia, działa zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu (Art. 3 Rozporządzenia UE 2021/963) w imieniu właściciela lub przedstawiciela właścicieli zwierzęcia koniowatego i w porozumieniu z tym właścicielem lub przedstawicielem.

Jakie obowiązki na posiadaczy i właścicieli koniowatych wprowadza ustawa?

Posiadacze zwierząt koniowatych dotychczas nieewidencjonowanych przez Agencję będą zobowiązani – oprócz wystąpienia o nadanie statusu producenta – do zarejestrowania siedziby stada koniowatych oraz zgłoszenia zwierząt w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. • Posiadacz / właściciel koniowatego musi uzyskać w ARiMR numer identyfikacyjny (numer producenta), nadawany ustawą zgodnie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Informacje o sposobie i zasadach wpisu podmiotów do ewidencji producentów dostępne są na stronie www.gov.pl/web/arimr/ewidencja-producentow. • Zgodnie z art. 65 ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, posiadacz koniowatego ma 3 miesiące (od wejścia w życie ustawy) na uzyskanie nr identyfikacyjnego EP (o ile do tej pory nie był ewidencjonowany przez ARiMR jako beneficjent programów pomocowych udzielanych przez ARiMR, czy posiadacz zwierząt innych gatunków) oraz zgłasza kierownikowi biura powiatowego ARiMR miejsce, w którym przebywają zwierzęta, w celu zarejestrowania i nadania numeru siedziby stada, w której utrzymuje koniowate. Istotne jest pierwsze zgłoszenie koniowatych przebywających w siedzibie, która jest miejscem stacjonowania koniowatego (tj. przebywanie w niej dłużej niż 30 dni).

Zgłoszenia siedziby stada można dokonać w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji IRZplus. Informacje o sposobie i zasadach uzyskania dostępu do tej aplikacji oraz dotyczące dokonywania zgłoszeń za jej pośrednictwem opisane są w zakładce są umieszczone w zakładce:
<https://www.gov.pl/web/arimr/portal-irzplus> Wniosek o nadanie numeru siedziby stada można także złożyć w biurze powiatowym właściwym dla adresu wskazanego w ewidencji producentów lub przekazać pocztą. Formularz papierowy dostępny jest w biurach powiatowych, a wersja do samodzielnego wydruku dostępna jest w Dokumentach dotyczących Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt.

Terminy zgłoszeń określone w ustawie:

❖ do 3 miesięcy od dnia urodzenia – zgłoszenie koniowatego do rejestru

wyjątki:

o nie później niż 150 dni przed planowanym dniem opuszczenia przez koniowatego obszaru parku narodowego albo parku krajobrazowego - zgłoszenie urodzenia, w przypadku koniowatego, żyjącego w parkach narodowych lub krajobrazowych

o w przypadku koniowatego urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny został wydany przez związek hodowców koniowatych działający na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, właściciel koniowatego albo posiadacz koniowatego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego, przekazuje go związkowi hodowców koniowatych, w celu sprawdzenia tożsamości koniowatego oraz niezwłocznego zgłoszenia informacji o unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym do komputerowej bazy danych informacji.

❖ do 7 dni od zdarzenia - na zgłoszenie przemieszczenia, padnięcia, zabicie oraz ubój koniowatego

W przypadku przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej koniowatego, dla którego unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny został wydany przez związek hodowców koniowatych działający na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, właściciel koniowatego albo posiadacz koniowatego, przekazuje w terminie 7 dni od dnia przemieszczenia koniowatego związkowi hodowców koniowatych unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny w celu sprawdzenia tożsamości koniowatego oraz niezwłocznego zgłoszenia informacji o unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym do komputerowej bazy danych.

Do wniosku o wydanie unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego lub zarejestrowanie istniejącego dokumentu identyfikacyjnego dołącza się tłumaczenie na język polski dokumentów towarzyszących koniowatemu wydanych w państwie trzecim, dokonane przez tłumacza przysięgłego.

❖ do 7 dni należy zgłosić zmianę właściciela koniowatego (nowy właściciel koniowatego powinien udać się z dokumentem identyfikacyjnym koniowatego do związku hodowców koniowatych/podmiotu prowadzącego księgę stadne)

Ustawa wprowadza elektroniczny sposób dokonywania zgłoszeń do komputerowej bazy danych:

- posiadacze koniowatych od dnia wejścia w życie ustawy będą mieć obowiązek składania zgłoszeń koniowatych do rejestru oraz inne zgłoszenia zdarzeń koniowatych za pośrednictwem Internetu,
- właściciele koniowatych mogą do końca roku 2025 składać zgłoszenia koniowatych do rejestru oraz inne zgłoszenia zdarzeń w formie papierowej. Formularze zgłoszeń dostępne będą na stronie ARiMR do pobrania i wydruku.

Zgłoszenia urodzenia do komputerowej bazy danych koniowatego dokonuje właściciel koniowatego albo posiadacz koniowatego (w zależności jakiej umowy dokonają), a wraz z tym zgłoszeniem składa wniosek o wydanie unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego, wskazując właściwy związek hodowców koniowatych/ podmiot prowadzący księgę stadną.

Należy pamiętać, że do zgłoszenia urodzenia koniowatego dołącza się oświadczenie potwierdzające, że zgłoszenie składa właściciel koniowatego, a w przypadku, gdy zgłoszenia dokonuje posiadacz koniowatego będący podmiotem – musi dołączyć kopię umowy zawartej z właścicielem koniowatego.

Od 9 stycznia 2023 Agencja udostępni nową aplikację IRZplus, do zgłaszania wszystkich zdarzeń dotyczących zwierząt.

Formularze do zgłaszania zdarzeń dotyczących koniowatych zostaną zamieszczone na stronach ARIMR, po opublikowaniu rozporządzenia MRIRW w sprawie szczegółowego zakresu informacji zawartych w komputerowej bazie danych.

W przypadku złożenia zgłoszenia do Biura Powiatowego ARiMR:

Agencja przekazuje związkowi hodowców koniowatych informację o zgłoszeniu do komputerowej bazy danych urodzenia koniowatego wraz z wnioskiem o wydanie unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego.

Dalsze czynności związane z identyfikacją koniowatych dokonywane są przez odpowiedni związek hodowców koniowatych/podmiot prowadzący księgi po przekazaniu przez ARiMR informacji o zarejestrowanym zgłoszeniu.

Informacje dotyczące wszystkich zgłoszeń dotyczących koniowatych przekazywane są z ARiMR w terminie 2 dni od wprowadzenia do komputerowej bazy danych informacji zawartych w tym zgłoszeniu.

Dodatkowo Agencja przekazuje związkowi hodowców koniowatych, który wydał unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny, informację o śmierci koniowatego w terminie 2 dni od dnia pozyskania tej informacji.

Ustawa zezwala na składanie zgłoszeń dotyczących koniowatych za pośrednictwem związków hodowców koniowatych, wówczas należy do zgłoszenia dołączyć kopię oświadczenia o skorzystaniu z pośrednictwa tego związku. (w systemie dołączyć jako załącznik przy zgłoszeniu)

W przypadku skorzystania przez właściciela/posiadacza koniowatego z pośrednictwa związku hodowców koniowatych/podmiotu prowadzącego księgę, zgłoszenie koniowatego do rejestru wprowadza związek/podmiot, który zatwierdza zgłoszenie, a następnie po oznakowaniu i opisie koniowatego uzupełnia to zgłoszenie w zakresie numeru UELN, identyfikatora elektronicznego, opisu koniowatego oraz danych dotyczących dokumentu identyfikacyjnego koniowatego.

Dokument identyfikacyjny koniowatego

Właściciel koniowatego albo posiadacz koniowatego:

❖ wniosek o wydanie dokumentu identyfikacyjnego koniowatego składa wraz ze zgłoszeniem urodzenia koniowatego; (w systemie jest jako check box i pole wyboru, do którego związku/podmiotu kierowane jest zgłoszenie z wnioskiem)

❖ wniosek o wydanie duplikatu albo zastępczego unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego składa do związku hodowców koniowatych za pośrednictwem

kierownika biura w terminie 7 dni od dnia utraty/zniszczenia unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego koniowatego;

❖ wniosek o wydanie tymczasowego dokumentu identyfikacyjnego - składa do związku hodowców koniowatych

❖ W przypadku, jeśli zidentyfikowane zwierzę koniowate stanie się zarejestrowanym zwierzęciem koniowatym, a wystawiony unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny dotyczący tego zwierzęcia, nie może zostać dostosowany w taki sposób, by spełniał on wymogi, właściciel koniowatego albo posiadacz koniowatego, składa do związku hodowców koniowatych za pośrednictwem kierownika biura wniosek o wydanie nowego unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego. (art. 40 ust. 3).

Z uwagi na znaczenie unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego będącego jedynym dokumentem stwierdzającym tożsamość koniowatego i umożliwiającym przemieszczenie koniowatego nie tylko na terytorium Rzeczypospolitej, ale również do innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich posiadacz lub właściciel koniowatego powinien odebrać dokument osobiście, chyba że złoży oświadczenie o zgodzie na doręczenie przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru przez operatora wyznaczonego oraz poda adres wysyłki dokumentu.

Informacje wprowadzane w bazie danych przez Związek hodowców koniowatych/ podmiot prowadzący rejestry i księgi koniowatych

Związek hodowców koniowatych/ podmiot prowadzący rejestry i księgi koniowatych zgłasza (wprowadzając dane w aplikacji IRZplus, albo za pomocą API) do komputerowej bazy danych informację:

- czy koniowate jest, czy nie jest przeznaczone do uboju w celu spożycia przez ludzi, w terminie 2 dni od dnia pozyskania tej informacji, chyba że posiadacz koniowatego zgłosił do komputerowej bazy danych tę informację,
- o kastracji koniowatego,
- o wydanej licencji,
- o wydaniu znaku zatwierdzenia,
- o zmianie właściciela koniowatego
- o wydanym dokumencie identyfikacyjnym (nr dokumentu, opis koniowatego itd..).

WAŻNE: Opis i identyfikacja koniowatego musi być dokonana przez właściwy podmiot: związek hodowców koniowatych/ podmiot prowadzący rejestry i księgi koniowatych w ciągu 12 miesięcy od urodzenia zwierzęcia. Termin na wprowadzenie informacji o wydanym dokumencie (unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny, tymczasowy dokument identyfikacyjny, duplikat lub zastępczy unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny) do bazy IRZplus wynosi 7 dni od dnia wydania dokumentu identyfikacyjnego.

W przypadku zmiany właściciela koniowatego:

1) unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny jest przekazywany nowemu właścicielowi koniowatego wraz z przeniesieniem posiadania tego koniowatego;

2) nowy właściciel koniowatego:

❖ przedstawia unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny związkowi hodowców koniowatych, który go wydał, a ten związek hodowców dokonuje w unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym zmiany wpisu dotyczącego właściciela koniowatego,

❖ przedstawia umowę, na podstawie której zostało przeniesione prawo własności koniowatego, albo składa pisemne oświadczenie o nabyciu koniowatego, które zawiera imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres poprzedniego właściciela koniowatego

– w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany właściciela koniowatego;

Lista zgłoszeń w aplikacji IRZplus dotyczących koniowatych:

❖ Zgłoszenie koniowatego do rejestru:

- Przypisanie koniowatego do działalności
- Zgłoszenie urodzenia koniowatego
- Pierwsza rejestracja (ujawnienie)
- Przemieszczenie z państwa UE
- Przemieszczenie z państwa niebędącego członkiem UE

❖ Zgłoszenie zmiany właściciela koniowatego

❖ Zgłoszenie przemieszczenia koniowatego

❖ Zgłoszenie padnięcia, zabicia, uboju koniowatego

❖ Zgłoszenie informacji o nadaniu lub zmianie nazwy koniowatego

❖ Zgłoszenie uboju koniowatego w rzeźni

❖ Zgłoszenie unieszkodliwienia zwłok koniowatego

❖ Wniosek o wydanie duplikatu dokumentu identyfikacyjnego, zastępczego dokumentu identyfikacyjnego lub nowego unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego koniowatego